KLUB NOVÝCH NEWCOMERS' CLUB

KANADSKÉ LISTY

"Publications Mail Registration No. 09820"

388 Atwater Ave.,Mississauga,Ontario, L5G 2A3, Canada.Tel./905/ 278-4116

No.11-12, Vol. 23., listopad-prosinec--November-December 1999.

Nový rok 2000 v pohodě a ve zdraví všem čtenářům „Kanadských Listů" přejí manželé Mirko a Jana Janečkovi.

Bata closes historic plant in namesake Ontario town

Shoemaker gives up on Batawa

By Chris Wattie

Shoe giant Bata Industries Ltd. is walking away from the eastern Ontario town that is named after it, announcing yesterday it will close its shoe manufacturing plant in the hamlet of Batawa.

"There is no doubt that this was a tough thing to do," said Jim Pantelidis, the firm's chairman and chief executive officer. "And it relates to more than just the name: We have been in this community for 60 years."

Mr. Pantelidis said the company decided to shut the plant doors "with a lot of sadness," but insisted he had no choice.

"We have spent the last 10 years trying to address the problems with this plant ... and suffered substantial losses," he said. "We just had to draw the line."

The plant, which is Bata's last Canadian shoe manufacturing facility, lost more than $30-million over the past decade, Mr. Pantelidis said.

The closure of the Batawa plant, located 10 kilometres north of Trenton, Ont., represents the end of an era for Bata.

The plant was founded in the summer of 1939, shortly after company founder Thomas Bata left Nazi-dominated Czechoslovakia, bringing with him 80 "Bata pioneers" as the initial workforce.

The production from Batawa's current 209 employees will be taken over by a factory in Belcamp, Md., established by Bata at about the same time, and by other foreign sources.

The Batawa plant currently produces just under one million pairs of shoes and boots a year, mostly winter boots and men's leather dress shoes, down from 4.6 million pairs in 1979, said company spokesmen.

But Mr. Pantelidis said the operation was doomed by the changing face of the shoe business.

"We had a wide range of shoes produced in Batawa ... [and] that kind of line of footwear is very susceptible to foreign competition."

He said that 25 years ago, over half of the shoes sold in Canada were made in this country. Last year, Canadian-made shoes accounted for less than 10% of the market.

"Of the 92% of shoes sold in Canada that are imported, over 60% are from China."

Layoffs are to begin in late November or early December, with production ending in March.

"People just don't know what they're going to do next," said one Batawa resident, who declined to give her name.

The shoe giant insisted that it will do what it can to soften the impact of the closure.

"We are not just going to walk away as if we were never here," Mr. Pantelidis said.

A Bata distribution centre will remain in the Batawa area and the company said in a news release that it "will become the centre of distribution expertise for Bata in North America."

Mr. Pantelidis said the company also plans "an aggressive capital expansion" in its Canadian retail operations, which have over 4,200 employees.

Bata said it will set up a community investment program to minimize the impact of the closure.

In addition to severance payments, the Batawa workers — most of them members of the United Food and Commercial Workers union — will also receive job counselling and retraining assistance. As many as 10% may be offered jobs at the Maryland plant.

NATIONAL POST OCTOBER 19, 1999 •

WINTONOVY DĚTI SE SJELY DO PRAHY *Nicholas Winton (vlevo) se včera setkal v pražském hotelu Palace se svými "dětmi". Kanadský reportér Joe Schlesinger a spisovatelka Vera Gissingová-Diamantová patří mezi několik stovek židovských dětí, které tehdy třicetiletý burzovní úředník zachránil z Československa před nacistickými transporty umístěním v náhradních rodinách v Británii. Winton a některé z jeho dětí přijeli do Prahy na včerejší tuzemskou premiéru česko-slovensko-polského filmu režiséra Mateje Mináče Všichni moji blízcí, jenž Wintonův příběh vypráví.*

Jako novináři by se Joe Schlesingerovi (vpravo) jeho vlastní příběh určitě líbil. Odsouzen k likvidaci, přežil díky Nicholasi Wintonovi (vlevo), který za války přepravil stovky židovských dětí do Británie.

P r a h a - Dnes jedenasedmdesátiletý kanadský novinář Joe Schlesinger patřil ke skupině dětí, které anglický úředník Nicholas Winton za války zachránil před deportací do nacistických koncentračních táborů, když je umístil v náhradních rodinách v Británii. Po válce se "Wintonovy děti" rozběhly po světě. Joe Schlesinger, původem Čech, v roce 1950 utekl z Prahy do Kanady, kde ve Vancouveru vystudoval žurnalistiku. Pracoval jako reportér UPI a Herald Tribune v Londýně a v Paříži, v roce 1965 nastoupil do kanadské veřejnoprávní televize CBC, tamní obdoby britské BBC. Byl vedoucím hlavních zpráv a později šéfem celého zpravodajství. Když však prý zjistil, že místo novinařiny už jen podepisuje smlouvy a jedná s odbory, rozhodl se odejít zpátky do terénu. Reportoval pro CBC například z Vietnamu, ze zemí bývalého komunistického bloku, z Nikaraguy, jeho poslední válkou byl konflikt v Perském zálivu. Za tehdejší zpravodajství dostal svou v pořadí již třetí cenu Gemini, prestižní kanadské ocenění. V současné době uvádí Schlesinger, autor vzpomínkové knihy Time Zones (Časová pásma), na CBC týdeník věnovaný zahraničním událostem.

Nevím, zda znáte zdejší scénu, ale čeští politici se o novinářích vyjadřují velmi nevybíravě a...

Vím, kam míříte. U Zemana nevím, jeho způsoby znám jen z doslechu. Ale mám osobní zkušenost s Václavem Klausem. Žádný náš premiér, ale třeba ani americký prezident, a to vím, protože jsem strávil deset let jako zpravodaj ve Washingtonu, by si netroufl před novináři vystupovat tak nafoukaně jako Klaus. Naběhal jsem toho po světě dost, ale on mne překvapil, prostě choval se jak hlupák. Například premiér Pierre Trudeau měl také velmi kontroverzní vztah k médiím, ale vždy respektoval, že dělají svou práci.

DANIEL ANÝŽ

XIII. všesokolský slet PRAHA 2000

Président Václav Havel převzal nad XIII. sletem záštitu a jeho kancelář bude dostávat běžně všechny sletové informace.

Sokolská sportovní gymnastika na mistrovství České republiky získala 11 medailí. Z toho 4 Sokol Brno I, další Sokol Zlín a 3 Sokol Praha-Vršovice.

Rada Světového Svazu Sokolstva schůzovala během XXIII sletu Sokola USA. Schůzi vedl předseda br. Doutlík z ČOS. Dále byla přítomná s. Žitná a br. Protiva. Příští schůze se bude konat 3. 7. 2000 v Praze.

Ceny vstupenek na sletové tribuny: krytě 200-500 korun, nekryté 80-300 korun.

Předsletovou generálku (nácvičnou) v Liberci navštívilo 2500 malých a velkých Sokolů z 32 žup. Delegace byla přijata primátorem města Jiřím Ježkem. Stejný úspěch měly nácvičné v Kostelci nad Labem a v Ostravě.

Informace

k nové úpravě problematiky státního občanství České republiky

Dne 2. září 1999 nabyl účinnosti zákon č. 193/1999 Sb. o státním občanství některých bývalých československých státních občanů a zákon č. 194/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství ČR, ve znění pozdějších předpisů.

Státní občanství České republiky lze znovu získat formou prohlášení, učiněného před příslušným okresním, místním, obvodním úřadem či magistrátem, anebo před českým zastupitelským úřadem v zahraničí.* Nabytí české občanství tímto způsobem bude možné do 2. září 2004.

Adresa: Gen.konzulát ČR,1305 W.Avenue de Pins,Montreal, Que., H3C 1B2. Gen.konzul:Ing.Jiří Parkmann.

Natěsnaná puška nadšená "Zatracené, zase si někdo zcela vystřelil!"

Zástupci menšin založili asociaci

P r a h a (ČTK) - Rozšířit účast národnostních menšin na veřejném životě v České republice je záměrem nově vytvořené Asociace národnostních sdružení. Do asociace se spojili představitelé všech národnostních menšin, které jsou zastoupeny i ve vládní Radě pro národnosti - Slováci, Poláci, Maďaři, Ukrajinci, Romové a Němci. "Účast národnostních menšin na veřejném životě je malá a není žádným zákonným způsobem ošetřená," řekl jeden ze zakládajících členů asociace, předseda obce Slováků Peter Lipták. Asociace proto chce v nejbližší době spolupracovat na přípravě návrhu zákona o ochraně menšin.

Imrich si koupil nejnovější typ aparátu pro nedoslýchavé a svěřuje se tedy svému příteli Maxovi, jak se aparát osvědčil.

"A co říká té novince tvá rodina?"

"Ti o tom nevědí a vůbec nic netuší. Už jsem tříkrát změnil závěť."

***

- Co dáme k Vánocům babičce?

- To nejdražší, co máme: děti na hlídání.

OUT OF TOUCH?

THE PRAGUE POST

YOUR SOURCE FOR INFORMATION ON THE CZECH REPUBLIC

Fresh, up-to-date, unbiased news, business and cultural coverage

For information and a free sample copy, contact the Marketing Department

No Pořící 12, 115 30 Praha 1, Czech Republic

Tel (420-2) 2487 5000, Fax: (420-2) 2487 5050

e-mail: webmaster@pragueopost.cz

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH LANGUAGE .

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel. /905/ 278-4116.

Články,objednávky inserátů,opravy adres a předplatné lze poslat na: "Kanadské Listy", 388 Atwater Ave., Mississauga,Ont. L5G 2A3,Kanada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	*$ 19:00*
USA, jako tiskopis ...	*$ 22:00*
zámoří,jako tiskopis ...	*$ 24:00*
USA, letecky ...	*$ 28:00*
zámoří,letecky ...	*$ 34:00*

Čtenářům v České republice: Dobrovolné předplatné lze zaslat na: Pavel Svoboda, Na Vyhlídce 175, 252 63 Roztoky u Prahy.

Foto v pravo:
Čtenáře "Kanadských Listů" zdraví:zleva-Eva Haasová z Prahy, Růžena Nikodýmová ze Lhotky u Prahy, Hana Dobsonová z Ústí nad Labem a Alena Magdolenová z Liberce a Trenčína. Pracují pro známou krajanskou zasilatelskou firmu Trans-com Transport Ltd.,majitel J. Formánek, 2545 Drew Rd.,Unit 1,Mississauga,Ont. L4T 2G1,Canada. Telefony: /905/678-6412 nebo 1-800-354-9046,fax /905/ 678-7544.

Poznámka: z výše jmenovaných je stále svobodná jen poslední uvedená Alena M. Řekla našemu reportérovi,že by si ráda našla upřímného přítele odkudkoliv,jen by měl být vyšší postavy a mít něco na bankovním kontě..

Upřímné blahopřání

EX-BAŤOVEC A ZAHRANIČNÍ VOJÁK FRANK TESAŘ /na snímku se svou manželkou Svatavou/ OSLAVÍ 2.12.99 své 85.NAROZENINY. Dobré zdraví,klid a pohodu do dalších let přejí: manželka Svatava,syn Petr s Margie, syn Pavel se Sue a vnučkou Christinou. Jubilant pochází z Nedakonic u Uherského Hradiště a pro firmu Baťa pracoval od r.34.

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

Zpráva o odchodu Ládi Myslivce způsobila,že redaktor na krajanskou 2. stránku nedostal snímek ze setkání krajanů s delegací ze Senátu parlamentu ČR,v čele s předsedkyní, sympatickou Libuší Benešovou. Ač ne všichni byli spokojeni s odpověďmi hostů,přece jen byly navázány zajímavé kontakty.--Odsunuta byla také fotografie pí Hany del Borgo,alias Lukrecie,39, z Kitcheneru,Ont.--Pozoruhodná je kniha Jiřího Peterky "Vyšel Vašek s pány na led",192 stran. Nejzajímavější jsou kapitoly o jeho spolupráci s redakcí "Našich hnědů" v Torontě. /Souvislost se slušnými "Našimi hlasy" za vedení pp.Hlubůčka a Kuřila je úmyslně nejasná./ Autor se sám nazývá "licencovaným bezpečnostním pracovníkem v Kanadě". Žil v Kanadě od r.1969.--Milada Čočková,80,popsala v texaském "Hospodáři" život našich baťovců v Kanadě od r.1939 do nedávného setkání "batawským dětí" po 60ti letech.--"Globe and Mail" přinesl celostránkovou reportáž o dnešní "šedivé" situaci v České republice po 10ti letech od změn v listopadu 89.--Dr.Zdeněk Ševčík zemřel 29.10.99. Za krajany se s ním rozloučil M.Mráz a P.Libor Švorčík.--Před koncem roku ztratí na Batawě práci 209 lidí. Za války továrna zaměstnávala přes 1.500 osob.Vyráběli mj.součásti pro kanóny pro paluby obchodních lodí;byla to obrana proti ponorkám.--Tradiční předvánoční bazár bude v kostele sv. Pavla,1424 Davenport Rd. 27.11. od 9ti dop.--24.11.oslaví "80" krajan Jiří Hanuš z Oakville.Jeho paní Majka je roz.Ottová z Rakovníka.--Protože se tvrdí,že Jan Pivečka je po Tomáši Baťovi druhým nejslavnějším ševcem na světě,list "MF Dnes"o něm přinesl celostránkovou reportáž. Narodil se 24. 10.1919 ve Slavičíně ve staré ševcovské rodině. Žije ve Zlíně,kde hledá mezi mladými lidmi nového Tomáše Baťu nebo Karla Čapka.--19.12.v 16hod.bude ve slov.katedrále v Markhamu Slavnostní ván. koncert.Vystoupí St.Michaels Choir a York Symphony Orchestra.Lístky:887-5896. --Toronto má najednou 3 katolické faráře českého původu:P.Libor Švorčík je u sv.Václava,P.P.Šebor v Corpus Christie a P.M.Hilbert,který místo působení zatajil.--Hospoda "U Marušky",2872 Dundas St.W.,Toronto se stává populárním místem,nejen pro seniory. Otevřeno každý den mimo neděle. Tel./416/766-4421.--Prof.Dagmar Rydlová se s manželem vrací z Austrálie 28.11.99.--V Torontě zemřel arch.Rudolf Žalud,87.Pocházel z Prahy.--Ing.L.Frynta vynikl v Torontě u firmy Nestlé Canada Inc.--Tomáš Baťa dostal 17.9.v Bratislavě od prez.R.Schustera Rad bieleho dvojkríža II. triedy za šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí.

Skupina ředitelů středních odborných učilišť na návštěvě v Torontě,se náhodou potkala na Queen St.W. s poúnorovým exulantem Františkem Hankou. Po léta učil čs.děti v býv.Masarykově domě na Cowan Ave.každou sobotu a působil jako učitel v torontském školním systému. Měl by o svých zkušenostech něco napsat..

NAŠE ROVY

Při uzávěrce čísla jsme se dověděli zvěst,že 16. 11.99 zemřel náhle ve Woodbridge,Ont.známý čs. továrník Ladislav Myslivec,79. Podle jeho sestry B.Pavlínkové se narodil v r.1920 v Brušperku na Moravě a do Kanady přišel v r.1939. Za války pracoval u inž. J.Chmela. V r.1948 založil vlastní firmu Aircraft Appliances ve Westonu. Firma měla přes 200 zaměstnanců;většinou to byli lidé našeho původu. Při obřadech se s L.Myslivcem rozloučili kazatel J.Novák a George Gross.

Toronto,15.11.99: večeře na počest 75.narozenin dr.Josefa Čermáka, QC,u sv.Václava: část čestného stolu zleva-Pavel Král z Nového divadla,Blanka Rohnová za České a Slovenské národní sdružení v Kanadě, pak jubilant a manželé Kozákovi. Celá stovka přátel přišla pogratulovat rodáku ze Skůr u Velvar. O pěkné setkání se zasloužili:Jan Waldauf,jenž snad mohl vedle vstupného ve výši 15ti dol.navrhnout,aby lidé přinesli konservu nejlepší pochoutky pro Pepíkovu Čičku,aby dostala odměnu za trpělivost s majitelem. Dalším "vinikem" byl duchovní správce Slovenského kostela na Davenport Rd. p.farár L.Kozák,který oslavence doslova unesl a poslední je paní Blanka Rohnová,která asi už delší dobu plánovala,že jubilanta přesvědčí o tom,že je vlastně SUPERMAN. Jak je vidět na snímku,oslavenec to vzal docela vážně a učí se létat.. Jinak u čestného stolu nebyl mikrofon,ale čistý výnos byl věnován na užitečný účel a účastníci po dobré večeři se rozcházeli spokojeni. Gratulace došly od téměř všech odboček Českého a Slovenského sdružení v Kanadě a od aktivních sokolských jednot.Došel také dopis od Mississauga Music Education Foundation,kde je J.Čermák,QC patronem.Další rodák ze Skůr P.Raichl se oslavence z USA nedovolal.MJ

Z České republiky

Když se v r.1995 ve Dvořisku u Vys.Mýta sešel vydavatel t.l. s tehdejším čs.ministrem zemědělství Josefem Luxem,kypěl zdravím a hrdě si oblékl bundu vyseké školy zemědělské v Guelphu,Ontario. O několik let později našli lékaři,že měl leukemii. Vzdal se všech devíti politických funkcí a odletěl na operaci a na léčení do Seattle,ve státě Washinton,USA.Po úspěšne operaci ale dostal zápal plic,kterému 22.11.99 podlehl.Pohřeb byl v katerdále sv.Víta na pražském Hradě.Celebroval pražský kardinál Vlk. Podle úsudku mnohých byl ministr Lux dobrý člověk. Zanechal manželku a šest dětí.MJ

V nemocnici v Domažlicích zemřel 17.listopadu 1999 skaut-hrdina Jan Smudek,84, zvaný "Nepolapitelný Jan". Sloužil po útěku z Protektorátu do Anglie pod jménem "Karel Doubek" jako navigátor u 68.angl.perutě RAF. Zanechal manželku Margaretu a dvě dcery s rodinami.--David Janík z Uh.Hradiště napsal studii "Region Uhersko hradišťska,historie a současnost".--KSČM pod vedením M.Grebeníčka má na 136.000 aktivních členů.--"Památník doby nesvobody 1939-1989"byl ustanoven senátem ČR. Bude sbírat informace o vládě totalitních režimů v ČR.--Pěvkyně Nár.divadla v Praze,Marika Divišová,vydala cédéčko se 14ti romantickými písněmi ve spolupráci se studiem"FILDA". Objednávky možné zasláním US$10 na: M.D., Bezručova 337, 252 63 Roztoky,ČR.--Prezidenti Rakouska,Švýcarska,Německa a ČR se sešli v Praze. --TV stanice ČT 1 uvedla film "Bumerang" o kom.lágrech v 50.letech. --Králem českých komiků v tomto století se stal Vlasta Burián. Na 2. místě je Bladimír Menšík.--Senátor Miloslav Müller byl po nedávné návštěvě Kanady překvapen živým zájmem krajanů o současné dění v ČR. --Z Prahy se ozval přetížený Otec biskup Jaroslav Škarvada,býv.skaut --Cibulkovy seznamy agentů StB vyšly knižně v nakl.Votobia.--Ministr spravedlnosti O.Motejl měl menší havárku s autem v Praze.Nic vážného.--Nakl.PRIMUS vydalo knihu O.Rambouska "Paměti lichoběžníka",260 stran.--V Paříži se sešlo 12 českých spisovatelů.Třináctým měl být autor "Tank.praporu",ale nedostavil se.--Od 9.11.mohou občané ČR cestovat bez víza do Uruguaye.Pracuje se na dohodách s Brazilií,Argentinou a Mexikem.--TV ČT1 vysílala 2 dokumenty o bratřích Mašínových: "Proti komunismu se zbraní v ruce" a "Hrdinství nebo zločin".--Min. zahraničí Kavan dipl.notou požádal Moskvu,aby uvažovala o vrácení židovského zlata,které hned po válce Rusové v ČSR "znárodnili".--Katolický kardinál M.Vlk a hlava Slezské evang.církve V.Volný společně důstojně pohřbili ostatky několika desítek evang.vojáků,kteří padli 8.11.1620 v bitvě na Bílé hoře. Odpočívají nyní na Bílé hoře po boku vojáků katolických.--Populárním urologem v Praze je MUDr.Jiří Černý. Stará se rád o lidi nad 70.--Slalomář Stan Hayer /nar.z českých rodičů v Edmontonu/ bude závodit za ČR. Má dvojí občanství.-- Novým rektorem České zemědělské univerzity v Suchdole se stal prof. Josef Kozák.--Trest smrti žádaly pro kolegyni z Divadla čs.armády Jiřinu Štěpničkovou/po té,co byla zatčena při pokusu o ilegální odchod na západ/: S.Amortová,S.Neumannová,S.Svozilová a J.Švabíková.Jména zveřejnila V.Chramostová a za důvod uvádí hereckou žárlivost. /Štěpničková byla vězněna 9 let./--StB měla před list.1989:v centrálách v Praze a v Bratislavě 2.427 lidí,mimo centrály 8.500 příslušníků a přes 100.000 udavačů z řad občanů. Skartací všech "přísně tajných" materiálů v listopadu 89 nařídil gen.Lorenc.--Sochu Winstona Churchilla odhalila 17.11.,na pražském náměstí po něm pojmenovaném,"Železná Lady" Margaret Tchatcherová.--V.Vrbenský z Hradce Kr.nám poslal zajímavý článek o M.Pujmanové.Letní sídlo měla v Potštejně. Mladší syn spisovatelky,Petr, se dostal na podzim 48 do záp.Německa,v r.1950 se však tajně vrátil a zapojil se do podzemní organizace "Šeřík".Do ní pronikl agent StB Hruška,skupina pozatýkána /včetně Petra Pujmana,který dostal 15 let/. Překvapením bylo,že se v té době Marie P.svého syna veřejně zřekla,prý na radu Gottwalda. Napsala také vele-báseň "Emigranti". Fakt je,že její syn Petr byl po jednom roce z vězení propuštěn; pracoval 2 roky v Kolbence jako dělník,ale pak byl poslán na studium do SSSR. M.Pujmanová věnovala svůj majetek státu a po její smrti tam byla zřízena plemenářská stanice pro chov býků. Petr zemřel v r.89 /před sametovou změnou/ a jeho matka má i dnes v Praze,Hradci Kr.,v Třebíči a jinde po sobě pojmenované ulice,ač si takovou poctu /podle V.Vrbenského/ vůbec nezaslouží.--Nakl.J.Hříbal,Na Václavce 10/1202, 150 00 Praha 5-Smíchov,vydalo knihu Zory Dvořákové "Z letopisů třetího odboje",280 stran. Cena 10 US $10 za kus s poštovným. 30 kapitol se čte jedním dechem.--Na Moravě vyšla knížka L.Matusiakové-Přístupové "Můj otec-G.Přístupa",90 stran./Adresa:14287-16th A Ave.,Surrey,BC,V4A 6G6.

Amerického hudebníka okradli zloději o housle

Brno (ČTK) - O dvoje housle a tři smyčce za 116 tisíc korun přišel ve čtvrtek na brněnském hlavním železničním nádraží sedmačtyřicetiletý houslista z Oregonu v USA. Brzy ráno si sedl na lavičku, kde za chvíli usnul. Když se probudil, zjistil, že jeho pouzdra i s nástroji zmizela. Zlodějům housli hrozí obvinění z krádeže a až tři roky vězení. MFD 2/10 '99

České paradoxy JAZYKOVÉ

Hloupý jazyk - mnoho nepříjemností. „ex lingua stulta veniunt incommoda multa", praví latinská moudrost. Je čeština hloupý nebo chytrý jazyk? Samozřejmě chytrý, ba ten nejchytřejší na světě - z pohledu Čecha. Z pohledu třeba Angličana se může český jazyk se svými „y" a „i", čárkami, kroužky a háčky nad písmeny, kolísavým „s" a „z" apod. jevit poněkud přihlouple. My, Češi, si však jazyk vzít nedáme. Jsme na něj pyšní, i když mu ve světě málokdo rozumí. Háčky a čárky nám vymyslel Jan Hus před více než pěti sty lety, aby naši mluvu „vlastenecky" odlišil od cizácke. Nyní tedy nemáme jazyk světový, nicméně je náš a je chytrý. Leč navzdory latinskému svrchu citovanému přísloví přináší nám mnoho nepříjemností. Stále méně a méně Čechů ví, kdy přesně psát „y", a kdy „i" například ve slovese „byli" či bili", nebo snad „byly", a možná i „bily", zda psát „prezident" či president", „univerzita" nebo „universita", „milion" či „milión". Ne že by český lid byl stále hloupější, a nemohl to pochopit, to ne. Učitelka v každé škole vám řekne, že nejvíce se děti těší na pravopisné diktáty, a děti se vám pochlubí, že z pravopisných diktátů mají největší počet známek, protože pětky, které za diktáty od učitelek dostávají, jsou přece jenom „aritmeticky větší" než jedničky. Problém je jinde: dosud platila novelizovaná pravopisná pravidla českého jazyka z roku 1983 (respektive z roku 1957), leč v roce 1993 byla vydána nová Pravidla českého pravopisu. V nastalém zmatku nikdo nevěděl, zda-li jsou nová pravidla závazná, a každý tušil, že nejsou moc dobrá. Z chaotického stavu vzešlo kompromisní doporučení: Ať novela pravidel z roku 1993 platí v nesporných a užitečných inovacích, ale v případech sporných, nepropracovaných a neoprávněně publikovaných ať platí výhrady... Anglický čtenáři, lituj, že neužíváš čárky a háčky! Věz, že jazyk Shakespearův by se stal nádherně zvukově barevným! Což neslyšíš? „Tóbé oř not tú bé thář iš á queštión...!"

Jak vyzrát na roky

Problémy s narůstajícím počtem let trápí kde koho, ženy prý více než muže (o těch se dokonce říká, že vůbec nestárnou), ale jak to tak pozoruji ve svém okolí, mám dojem, že to na muže doléhá stejně, ne-li více. Kde jsou ty doby, kdy se dítko těšilo, až bude mít šest let, aby už mohlo jít do školy (bláhové, neví, co je čeká, a že uplyne mnoho vody, než z té školy zase vyjde – u někoho je to až přímo do důchodu!), nebo až bude mít šestnáct, aby mohl(a) jít na film mládeži nepřístupný, nebo až bude mít osmnáct, aby mohl(a) řídit auto... Na problém, jak zredukovat věk, mě onehdy přivedlo moje vnouče, když se otázalo: „A babičko, když je někdo starší než ten druhý, co je mladší, je možné, že budou mít jednou oba stejně?" To ne, miláčku, říkám, a snažím se mu to nějak vysvětlit, ale vnouče mě přerušuje: „No, a co kdyby ten starší třeba zapomněl párkrát slavit narozeniny, tak by se pak vyrovnali!"

Někdy vám dětská logika vyrazí dech – vida, jak je to prosté, že mě to dosud nenapadlo: prostě neslavte – a věk se vám zastaví přesně na tom datu, kde si to budete přát... **Věra Lejsková**

Rodným jazykem lorda Dubse je čeština

Praha - Když někdo lordu Alfu Dubsovi vytkne, že se nevyjadřuje dost jasně, může v žertu opáčit: "Vždyť angličtina je až můj třetí jazyk." Narodil se totiž v Čechách, kde prožil prvních šest let svého života. Rodnou řečí je čeština po otci a němčina po rakouské matce. Anglicky se naučil až po útěku před nacisty do Velké Británie.

Z uprchlíka židovského původu, který v mládí přišel o otce a v cizí zemi ho vychovávala jen matka, se postupem let stal úspěšný politik a později i lord. Alf Dubs je nyní členem britského parlamentu, přesněji Sněmovny lordů, a také náměstkem ministra pro Severní Irsko. U příležitosti výročí 17. listopadu se ujme role hostitele slavnostní recepce v Londýně.

Na období před útěkem v dětském transportu v létě 1939 má několik výrazných vzpomínek. Do paměti se mu vryla školní příhoda, kdy po příjezdu nacistů do Prahy musely děti vytrhnout z učebnic portréty prezidenta Beneše a nahradit je Hitlerem. "Vidím to jako dnes. Tehdy jsme my děti měly jít vítat Adolfa Hitlera, maminka ale protestovala, že jsme na něco takového ještě příliš malé. Nakonec se jí to podařilo a nikam jsme nešly," vzpomíná Dubs.

Podobně jako ostatních více než šest stovek českých dětí většinou židovských rodičů vděčí za svůj život záchranné akci londýnského burzovního makléře Nicolase Wintona.

Dubs si i dnes vybaví napětí, které cítil na peronu při zvuku podpatků příslušníků SS. "Nevěděli jsme přesně, co se s námi děje. Nakonec jsme po mnoha zpožděních odjeli. Kdo mohl tušit, že to bude nadobro a že se můj život bude odvíjet v úplně jiné zemi," dodává Dubs.

Teď skoro po šedesáti letech života v Británii už česky neumí, vzpomene si jen na pár vět. "Maminka mi zakazovala mluvit rodnou řečí, protože za války to bylo podezřelé," vzpomíná Dubs. Válku prožil hlavně ve škole ve Walesu, kterou organizovala exilová vláda. A česky s nepatrným přízvukem dodá: "Já skoro všechno zapomněl, opravdu."

Dubsova matka po válce uvažovala o návratu do Československa. Na pár týdnů dokonce přijela. Z rodiny však nikdo nezbyl. "Příbuzní, přátele, všichni byli buď mrtví, nebo žili jinde. Mluvilo se o silící pozici komunistů, tak jsme zůstali v Anglii," říká Dubs. Vyrostl v dělnickém Manchesteru, kde měla matka práci. Za komunismu byl v rodné zemi dvakrát. Navštívil bývalý domov v Praze. "Bylo to zvláštní a smutné." Vstoupit do domu se neodvážil.

Jak se z uprchlíka stane úspěšný politik a lord? Vstoupí do politiky. V tomto případě jako velmi mladý do Labouristické strany. Po působení v místních zastupitelstvech, několika letech ředitelování uprchlické organizace a úspěšné kandidatuře do sněmovny přišla nabídka na post ve Sněmovně lordů. A tak byl v roce 1994 jmenován lordem. V době, kdy byla labouristům v parlamentu nabídnuta tři místa lordů. Stanul tak vedle lordů dědičných, kteří tento týden naposledy v původním počtu zasedli do svých lavic. Právě snaha Dubsovy strany o modernizaci politického života ukončila několik set let dlouhou tradici práva dědičných lordů v parlamentu. Zbylo jich jen pár desítek.

"Politika mě ohromně baví. Vždycky jsem se zajímal o lidská práva, rovnoprávnost. Politika samozřejmě způsobuje spoustu problémů, ale řešení může mnohdy přinést zase jenom politika," vysvětluje Dubs. Na otázku, jak by se asi vyvíjel jeho život v poválečném Československu, nejprve váhá, ale pak řekne: "Asi bych věřil v to samé, asi bych vstoupil do politiky a pravděpodobně bych za své názory skončil v komunistickém vězení." Řeči o šlechtickém titulu přivádí Alfa Dubse do rozpaků. Jeho příběh prý není ani trochu zajímavý, spíš nudný. Na poznámku, že v Británii jistě není mnoho lordů se středoevropským původem, se smíchem odvětí: "Když mě škrábnete jako kohokoli jiného, neuvidíte žádný rozdíl." **JOHANNA GROHOVÁ**

Letošních oslav výročí založení Čs.republiky v r.1918 ve Valašském Meziříčí se účastnili mj. vzácné hosty také tito dva muži,po celém regionu známí: zleva-generál Robert Pavlík a sympatický mladý starosta města Ing. Bohdan Mikuška./Autorem zdařilé fotografie 28.10.99 byl Jiří Fojtík, Křižná 39, 757 01 Valašské Meziříčí./

O LETCÍCH

Melbourne,Austrálie 28.X.1992:mjr. Otto Regner.

K fotografii O.Regnera,vpravo:sloužil jako Flight Mechanic A,310. Sq.,RAF č.787065, Narodil se v Červeném Kostelci u Náchoda 5.12. 1918. /Přesnou adresu v Austrálii nemáme./--Přesná adresa plk.Z.F.Karáska je: 1287 Lakeshore Drive,Hot Springs,Ark. 71913, USA. Byl vycvičen v akci "Tisíc pilotů" a sloužil jako stíhač na letišti v Pardubicích až do příchodu Němců. V Anglii se oženil,ale v r.46 emigroval s paní do Venezuely. Po jednom roce se vrátil do Anglie a tam pracoval 15 let v optice.Na pozvání Ant.Čecha z Owosso,MI emigroval do Ameriky,kde žije v pohodě dosud. Syn Anthony žije v Kalifornii.--Částečný přehled příslušníků RAF,kteří v mládí byli skauty:Stan.Zimprich /je na čs.známce vydané v Londýně v r.1945/, Karel Pavlík, Václav Šindelář,Alois Záleský, Jan Laška a Fr. Vaníček. Skautem byl také Viktor Krcha /byl ve vedení 11.oddílu v Dejvicích/,který sloužil u 138.Sq. pro zvláštní úkoly. Jeho Halifax byl sestřelen něm.stíhači poblíž Bengházi a posádka osmi mužů zahynula.--TV Praha 1 vysílala nedávno 2 zajímavé dokumentární filmy:"Hřbitov pro cizince"/osudy dvou českých vál.letců/ a "Proslulá dobrodružství 20.století".--V Čelákovicích má na rodném domě pamětní desku letec-hrdina Alois Vašátko.--Těsně před oslavou svých 80.narozenin měl Ladislav Sitenský v Císařské konírně na Pražském hradě velkou výstavu svých fotografií od začátku 30.let. Měly vynikající dokumentární i obrazovou hodnotu.--Mikulecký,Hlado a Jan Šťastný přežili internaci v SSSR,i potopení angl.lodi "Edinburgh" /s Návesníkem,Zikmundem a Ferákem/ a do Londýna přišli až koncem května 1942. První 3 jmenovaní sestavili Protokol pro II.odd.MNO, v němž jsou informace o poměrech v čs.vojenské jednotce v Buzuluku.Čítala tehdy na 750 osob. /Dokument je ve formě otázek a odpovědí./--Mjr.J.Martinovský a akrobat plk.V.Vašek promluvili na setkání s am.vál.veterány v Lomu v sev.Čechách. Bylo u památníku na počest am.stíhače J.Bankse,kterého 17.4.45 ubili místní Němci. O setkání se stará Karel Novák ze Severočeského let.archívu.--Náletu na petrolku v Pardubicích 24.8.44 se účastnil také Liberátor por.V.Leveretta. Jeho letoun byl sestřelen blízko Čiměře u J.Hradce. Havárii přežil a a v srpnu 99 tam odhalil pamětní desku kamarádům,kteří nepřežili.--Vyšla knížka "Bomby na Přerov". Popisuje také průběh okupace na místním letišti.--Ozval se Mečislav Kozák z Olomouce. Jeho paní má zdravotní potíže,ale hlava rodiny se drží.--Čestmír Sládek,známý let. historik,pracuje na větší práci o Pavlu Svobodovi,z posádky Wellingtonu KX-B. Bude tam i kapitola o kanadském letci V.Bastablovi z Winnipegu. Oběma se podařil útěk z něm.zajetí a připojili se k jedné paraskupině z Anglie.--Na letišti v Drahotuších se našlo lehké letadlo Piper Apachi PA 23,které bylo ukradené v USA. Patřilo krajanovi Jaroslavu E.,85,v Texasu. /Drahotuše jsou u Hranic na Moravě./--Na let.festivalu CIAF v Hradci Králové upoutal pozornost am.letoun C-130 Hercules,jakož i francouzské a ukrajinské akrobatické teamy. Své umění na MIG-29 ukázal slovenský akrobat pplk.Ivan Hůlka.--Prezident ČR předal prezidentovi SR dosud tajné dokumenty týkající se havárie gen.M.R.Štefánika v květnu 1919. Jde mj.o dopis voj.lékaře Kadelíka s citacemi z pitevní zprávy,podle níž čtyřčlenná posádka letounu zahynula na následky havárie a ani u jednoho z nich se nezjistily stopy po střelném zranění.--Am.letečtí veteráni za vedení T.Qualmana /byl sestřelen nad Přerovem v prosinci 44/odhalili v Přerově desku býv.historikovi Svazu letců S.Spurnému.--Sokol Sydney poctil gen.let.Vlad.Nedvěda,MBE,DFC,ČVK,ŘBL, posledního žijícího válečného velitele slavné čs.311.bomb.peruti v rámci RAF a dnešního rezidenta Buderim,Queensland,Austrálie, tím, že otiskl na čelní stránce svého Bulletinu jeho fotografii se všemi vyznamenáními. Přetiskl také článek,který o něm v r.1944 napsal Hugo Slípka.--Výraznou postavou ve výpravě čs.let.veteránů z Anglie a jejich vdov v Praze v červnu t.r.byla Cynthia Kentová,vdova po K.Trojáčkovi a později po V.Vydrářovi-Kentovi. Byla spokojena s péčí, které se jí dostalo během pobytu v Karlových Varech. Divila se jen,že počet lidí se znalostí angličtiny je mizivý,i v řadách lázeňského personálu.--Petr Uruba a Alois Šiška /oslavil letos v květnu "85"/ se dobře poznali v něm.zaj.táboře Colditz.--Oslava 88.narozenin gen.F.Peřiny v Praze byla okázalá. Gen.F.Fajtl se v srpnu dožil ve zdraví "87".--V Mostě vyšel článek o Karlu Novákovi pod názvem "Na havarovaná letadla má nos!" Nad ČSR havarovalo za války 141 letadel na straně Spojenců. Celkem 814 mužů zahynulo,bylo zavražděno nebo upadlo do zajetí. Všechna jejich jména jsou nyní známá.--Také v Mukově na Bílinsku byl odhalen pomníček padlým am.letcům. Podobně i v Duchcově.--Plánovaná velká výstava o čs.letectvu v r.2000 naráží na fin.potíže,ale plk. Zd.Těšínský je optimista,že se sponzoři najdou.--Plocha voj.letiště v Čáslavi byla prodloužena;nedávno tam přistály 3 franc.letouny typu MIRAGE 2000, v rámci NATO.--Na 5.000 plachtařů se sešlo v Medlánkách u Brna.--Vyšla kniha "Dobří vojáci padli" o plk.S.Rejtharovi z Kuroslep na Třebíčsku.-- V "Rovnosti" vyšel článek "Pod ochranou Panny Marie",o plk.J.Balejkovi,rodáku z Val.Klobouk.Byl u 303.peruti.--Předsedou české odbočky angl.Society of Antique Modelers /SAM/ je Jaroslav Rybák ze Svitav.--V Austrálii žije 5 let.veteránů:Doubek,Nedvěd,Novák,Regner a Žežulka.

Když Zikmund Karásek před pádem Francie sloužil na letišti u Bordeaux, zřídil si tam slepičí farmu./Nar.se 21.2.1917 v Mělníku,žije v Hot Springs,Arkansas, USA./

Kdesi ve Francii, 11.května 1940: čs.stíhač Jan Klán /4.zleva/ a franc.por.Villaceque/5.zleva/ donutili k nouzovému přistání na francouzské půdě německý letoun Heinkel 111 a zajali jeho posádku. Po Klánově pravici vykukuje Otto Hanzlíček,rodák z Ústí n.L. /Jan "Kent" Klán dosáhl v Anglii u RAF hodnosti Sq.Leader u 312.peruti a jeho data jsou:22.01.1911 v Něm.brodě- 10.12. 1986 Tucson,Arizona, USA./

Kdesi v Anglii, 5.června 1944: Posádka Honzy Lazara,z operace proti něm.ponorkám, den před D-day. Zleva: Vašek Leitensdorfer, Franta Sadil, Karel Heřman, šoférka z WAAF, Honza Lazar /22.4.1916-21.7.1984/, neznámý, Lojza Nebesáček, Jaroslav Novák a Josef Balejka. Snímek nám zapůjčil plk.J.Novák,za války zvaný "Tkanička",navigátor, 311.peruť RAF, č.788229 a 159263, nar.6.6.21 v Nových Benátkách u Ml.Boleslavi. Dnes má několik fotoobchodů v Newcastle,NSW, Austrálie. Účastnil se letos všech setkání let.veteránů v Praze. K jeho osobě se vrátíme.

Váleční letci odcházejí.

7.září 1999 jsem byl pozván do Prahy, kde v hotelu Legie předávali zástupci humanitární britské organizace Air Bridge Association finanční dary bývalým letcům,kteří za války sloužili v RAF. Účelem je poskytnout jim pomoc při životních a lékařských výdajích. Je to vzácná příležitost,kdy se bývalí letci setkávají.Jejich řady řídnou a mnohým zdravotní stav nedovoluje se účastnit převzetí daru osobně. Pravidelně jsem se setkával s dvěma přáteli,plukovníkem Kadlecem a Dvořákem,kteří bydlí v penzionu v Šumperku,tak jako já ve Svitavách. Tentokrát přišel jen Kadlec a sdělil mi, že Dvořák v létě odešel na věčnost. Odešel navždy člověk,voják a důstojník-hrdina. V roce 1944 jsme byli v Itálii a v partyzánské obci Chezio jsme společně s italskými partyzány zajišťovali obranu obce. Němci se pokusili obec dobít. Vyslali k tomu účelu dva plně opancéřované kamiony s vojáky po zuby ozbrojenými. Když narazili na odpor,zůstali stát u mostu před obcí. V dalšímu postupu jim zabránili čtyři naše těžké kulomety.Jeden z nich obsluhoval tehdejší četař Dvořák. Dvě hodiny trval pokus Němců dostat se do obce. Když neuspěli,odjeli pryč.

Když později jsme se přes Švýcarsko, Francii a Alžír dostali do Velké Británie, byl Dvořák přidělen k 311.čs. bombardovací peruti v rámci RAF jako mechanik. Myslím,že byl dobrým odborníkem. To jen po návratu do vlasti a po únoru 48 se uplatnil v prádelně.

Jeho kamarádi na něco budou vždy vzpomínat jako na statečného vojáka a kamaráda.

Karel Rybka,Folberova 31,568 02 Svitavy, Česká republika.

/Poznámka:Jedná se o Antonína Dvořáka, AC2,RAF č.788742,311 Sq.,nar. 2-4-1915 ve Věrovanech u Olomouce. O rok mladší Antonín Dvořák ze Zbuch u Plzně,sloužil u 312.Sq. a žije v Montreálu. Má smysl pro humor a čte "Trnky-Brnky"./

O VOJÁCÍCH

13.5.99 slavili v Anglii 60.výročí svatby manželé Holubovi.--V maďarském vězení v Budapešti bylo zvykem,že se naši vojáci často vydávali za Poláky,kteří měli na franc.konsulátu výhody. Tonda Částka se pamatuje,že tak vznikli 2"Poláci" Klapalski a Strelkovski.Většímu transportu našich z Bělehradu 1.7.40 velel mjr.Karel Strelka a byli v něm mj.:Zahrádka,Hartman,Hak,Kalík,Knoll, Jilma,Mates,Rydlo,Heller,Hoch,Velvarský,Malý a Kutal.-- Zachovala se fotografie pí Hany Benešové, když navštívila Čs.školu v Macofen Hallu na jaře 1943.Na snímku je s neznámou dívkou ve skautském kroji a s neznámým vlčetem.--Gen.Jaroslav Talášek zemřel v Olomouci 15.1.1971. Nacisté ho věznili 5 let /mj.s otcem inž.Petra Šuranského/ a čs.komunisté také 5 let.--Gen.B.Boček zemřel v kom.věznici ve Valdicích a je pochován v Dubicku u Zábřeha.--G.G.tvrdí,že TGM se považoval za poloviničního Slováka po otci.-- V Ostravě žije gen.Josef Řehulka,84. I.Motýl o něm napsal článek"Zažil jsem Gottwalda u vodky i jako vraha". Vzpomíná,že Mírovu velel sadista Kohlíček.--Dánové radí našim vojákům,jak přesunout mech.divizi nejrychleji do vzdálenosti 600 km.--TV promítla dvoudílný film"Dukla,krev a mýtus". Promluvili v něm i vojáci Wehrmachtu,který Dukelský průsmyk bránili. Podle gen.Řehulky na Dukle padlo 6.000 Čechoslováků a 85.000 Rusů.--Na hřbitově Pére Lachaise v Paříži byla odhalena deska padlým našim vojákům a letcům za 2.války ve Francii.--Podle MO žije v ČR ještě 2.500 veteránů ze zahr.front. Za hranicemi asi 400.Plk.J.Vojkůvka plánuje zřídit speciální lůžka pro nemocné veterány ve vojenských nemocnicích.--Francie vyznamenala letos 4 naše vojáky.Byli to:Hanák,Kaleta,Vondrák a Mládek, který byl u Dunkirku velitelem tzv.vyprošťovacího tanku typu Cromwell.-- 25.000 Němců v Dunkirku obléhalo asi 10.000 našich s Kanaďany a Free French.--Jan Toncar vzpomíná v dobrém na majora Reitingera.Neplánuje psát paměti.--V kan.listu"50 Plus"vyšel článek "The Mysterious X-troop",která dostala výcvik jako sabotéři určení do zázemí nepřítele ve Walesu/Aberdovey/. Uplatnili se po invázi ve Francii. Byli mezi nimi i Čechoslováci.Velel jim kpt. Brian Hilton-Jones.--V Leamington Spa zemřel Bohumil Trčka.--Vzpomínky Juraje Schönfelda /alias Jiřího Šimona/, nar.29.9.1909 ve Spišské Nové vsi,vyšly pod názvem "Jeremiáda" v nakl.Medard. Kritisuje,že po invázi v Normandii brala čs.brigáda do svých řad zajaté Němce,kteří se po několika pivech chlubili,že se účastnili poprav partyzánů a Židů na vých.frontě.--"Poplatek"za potvrzení o neschopnosti vojenské služby stojí v ČR 30.000 Kč.--Nám. MO Petr Tax nemá v plánu veteránům "rozdávat trafiky". Do jednání o příp.zákonu o veteránech zasahuje aktivně i Jiří Dluhoš,ze sekce pers.a soc.politiky MO.--Karel Lazecký zemřel 10.9.1999 v Bidefordu,Devon. Bylo mu 84 let a pocházel z Ostravy.--Gen.M.F.Kašpar nám napsal,že čs.důstojníci kpt.Sozanský a plk.Hutník-Kudláček pracovali ve Francii v 50.letech jako zpravodajci a nebyli agenty Sovětů. --A.Sedláček ml.má adresu:Školní 1189, 464 01 Frýdlant v Č.--Odchod 2.roty vládního vojska k italským partyzánům vedl Josef Fišt.--Čestným konsulem ČR v Izraeli je Chanan Rozen.V Ostravě se setkal s veteránem z Východu Kurtem Lanzerem.— Na 600 českých a německých vojáků přísahalo společně na hran.přechodu Železná u Domažlic.--Prof.R.Luža napsal pro "Občasník hist.skupiny ZB" článek "Český domácí odboj a SSSR-generálové Vojtěch Luža a Alois Eliáš".Spojkou mezi oběma generály od května 39 /tehdy se stal Eliáš předsedou tzv.protektorátní vlády/ se stal brněnský advokát a Sokol dr.Jaromír Appel,zál.npor.justiční služby. Toho na návrh Luži prosadil Eliáš 17.5.39 do Výboru Národního Souručenství /VNS/. Tato funkce pak kryla jeho časté návštěvy v Praze.--V archivu máme 2 díly dokumentárního díla I.třídy o 1. čs.sam. tankové brigádě v Rusku za 2. války.Kniha má celkem 548 stran.Oba díly lze odebrat osobně za 300 Kč.na adrese autora:Ing.V.Jovbak,Kollárova 2466, 767 01 Kroměříž. Tel./0634-205-75. Kniha má přes 100 dosud nikde zveřejněných fotografií.Předmluva je od gen.J.Buršíka.-- Gen.Karel Vrdlovec oslavil "85" v Nár.domě v Londýně v kruhu přátel.

OSUD JIM NEPŘÁL

Na Vyškovské ulici č. 961 v Kojetíně žili před válkou manželé Stanislav a Josefa Žákovi.Měli 3 syny.Starší 2 z nich /Jaroslav a Stanislav/přišli o život za války. Přeživší Jindřich nám ze Švýcar dal k dispozici informace, z kterých jsme čerpali tato data:

Stanislav Žák
5.7.21-19.6.1943

Jaroslav Žák
25.3.1920-28.2.1944

Po březnu 39 se čs. mladí muži různými cestami pokoušeli dostat do zahraničí,aby se připojili k čs.vojenským jednotkám ve Francii. /V Agde se tvořily první dva pluky pěchoty./ Bratři Žákové, Sokolové tělem i duší,se rozhodli, že za tímto cílem půjdou "západní cestou",přes Holandsko.Proto se dali naverbovat na práci do Dortmundu.Dne 12.září 1939 byli zadrženi holandskou policií a předáni Němcům. O jejich plánech věděl další muž z Kojetína /Fr.Vaculík/,kterého Němci zatkli ještě na německé půdě.Co na své kamarády Němcům prozradil stačilo,že bratři Žákové byli odvezeni do Buchenwaldu a Dachau. V lednu 1941 byli souzeni v Norimberku.Přitěžující okolností bylo,že u jednoho z nich našli Němci dopis adresovaný matce do Kojetína,kde sdělují,že mají v plánu se ve Francii připojit k čs.voj.jednotkám. Rozsudek zněl: 6 let káznice pro každého z nich. Byli odvezeni do Breslau a do Briegu. Tam oba následkem brutálního zacházení,hladem a nemocemi zemřeli.

MUDr.Jindřich Žák,po 1968 působil v Curychu,dnes v důchodu v Praze a v Luganu.

Jedna pozoruhodná zajímavost: na konci r.1939 se v Kojetíně objevil jistý p.Tikovský z Prahy a řekl rodičům,že se s oba jejich syny setkal v Oranienburku.Objevil se znovu v létě r.1945 v uniformě americké armády a dověděl se od nich,že oba chlapci zemřeli.Ten rok dostali oba bratři In Memoriam Čs. válečný Kříž 1939 a Pamětní odznak 2.národního odboje.V srpnu 1945 MUDr.Jindřich Žák se s matkou vypravil do Brzegu /nyní v Polsku/,aby našli hroby obou bratří. Vrátili se zklamáni. Pak se tam rozjel se svou paní v r.1956 a v r.1958,kdy zvolil cestu přes vých.Německo. Hroby nenašel. Měl úspěch až v r. 1988,kdy byl v Polsku znovu,tentokrát se švýcarským pasem a s dopisem od polského konsula v Bernu. Našel na hřbitově v Brzegu pomník na počest 166ti obětí nacistů a zjistil,že oba bratři byli pochováni blízko sebe. Uvažoval o exhumaci a převezení ostatků do rodinné hrobky v Kojetíně,ale nakonec od toho úmyslu upustil,na radu příbuzných. Plánuje nyní symbolický kámen na kojetínském hřbitově se jmény a životními daty obou tragicky zesnulých mladých mužů.

MUDr.J.Žák se v dopise přiznal,že často myslí na tragický osud svých dvou starších bratří a dodal:"Člověk umíral, umírá a bude umírat.Takový je život.Není však lhostejné,jak a v jakém věku zemřel". Možná, že tato vzpomínka by měla mít nadpis "Dva zmařené životy".. MJ

Upřímné blahopřání k narozeninám

Václav Holub
1909 - 8.VIII.-1999.

Dne 8.srpna t.r. se v Anglii dožil v poměrném zdraví a duševní svěžesti 90.narozenin poúnorový exulant, poslanec čs.parlamentu do února 48, Václav Holub. Jeho dlouholetý přítel Ant.Částka nám k tomuto významnému životnímu jubileu poslal tyto řádky:

"Václav Holub je jedním z nejvěrnějších československých sociálních demokratů. Byl to také můj kamarád ve zbrani ve 2. světové válce. Po válce se v Československu stal předsedou Čs.Obce legionářské a v exilu /za komunistické nadvlády doma/ neúnavně pracoval pro Čs.Obec legionářskou v exilu a v těsné spolupraci s Vilémem Bernardem zaníceně a věrně pro sociální demokracii v exilu. Je to i dnes opravdový československý vlastenec,i když v Anglii žije již přes 50 let. Nezapomíná na svůj původ. Byl žákem a spolupracovníkem nezapomenutelného předsedy strany Antonína Hampla,který byl pro něho demokratickým politikem nejlepších kvalit. Vím,že se po Mnichovu stal členem illegálního vedení strany a po okupaci nacisty se mu podařilo odejít do zahraničí. Z jeho knihy "Vítězství a prohry" se dovídám,že stejně jako já šel přes Nitru a že byl vězněn v Budapešti.

Naše osobní přátelství začalo až v zahraniční sociální demokracii;oba jsme byli členové Ústředního výkonného výboru.

Drahý Václave, doufám, že se dožiješ věku mého otce,kterému scházelo 29 dní do 102 let. Byl členem soc.dem.strany od r.1905.

S přáním mnoha dobrého, Tě zdraví Tvůj bratr a soudruh Tonda Částka."

Dodatek:ke gratulaci T.Částky se připojují soc.demokraté v Kanadě: O.Trsek,J. Skála, dr.Martin Skála, Alois Fogl,Roman Šejnoha, dr.Jiří Beneš a Mirko Janeček.

O PARAŠUTISTECH

Vyšla kniha Jaroslava Vašaty "Živůtek byl krásný".Má 4 zajímavé kapitoly o domácím odboji za 2.války.Píše,že jeho oblíbený oblek byl nalezen Němci na Gabčíkovi,když ho Němci dostali v kostele na Resslově ul.v Praze;daroval oblek těm sedmi parašutistům. Na 600 jeho přátel ten oblek vystavený Němci na Václaváku vidělo, ale nikdo Vašatu neprozradil.--Kniha J.Šolce o zpravodajci Fr.Moravcovi "Ve službách prezidenta",280 stran, obsahuje zajímavé fotografie.Např.skupinové foto dětí čs.zpravodajců:Táňu a Hanu Moravcové, Táňu Tichou,Vládu Palečka a Jiřího Ingra.--Plk. Václav Modrák byl zklamán,že "NO" nemělo nic o jeho letošní účasti na tryzně v Ležákách a o jeho přednášce.--"Ústecký deník" přinesl vzpomínku na kpt.R.Hrubce,který zahynul nad Itálií 11.9.44. Jeho celá rodina v Bernarticích u Tábora byla Němci vyvražděna.--

Pocta gen. ing. Rudolfu Pernickému

Generál ing. Rudolf Pernický se po válečném působení ve speciálním výcvikovém středisku ve Velké Británii vrátil do okupované vlasti jako velitel desantu TUNGSTEN, který operoval i v našem městě. Opožděně jsme se dozvěděli, že u příležitosti 84. narozenin v měsíci červenci byl pozván na britské velvyslanectví. Setkání se zúčastnil ministr obrany, zástupce prezidenta republiky a šéfové zpravodajských služeb BIS, vojenského a civilního zpravodajství. Po projevu velvyslance se od muže, který za tímto účelem přijel z Londýna do Prahy, přítomní velmi podrobně seznámili s válečným i poválečným životem generála Pernického, který od roku 1948 strávil více než 11 let ve vězení a po návratu se musel živit těžkou fyzickou prací. Setkání s přátelskou besedou mu budou připomínat dary, z nichž si zvláště cení dvou historických obrázků Londýna s anglickou dedikací: Generálu Rudolfu Pernickému věnují britští přátelé a kolegové s úctou a poděkováním za neochvějnost v těžkých dobách a za bezmeznou odvahu v boji za svobodu.

Pro naše město bylo ctí přijmout v roce 1995 za čestného občana osobnost těchto kvalit. Připojujeme se k blahopřání s přáním, aby se generálu Pernickému zlepšilo zdraví a mohl Nové Město na Moravě opět navštívit.

město Nové Město na Moravě
MO Svazu bojovníků za svobodu

Plk.Čestmír Šikola,zvaný"Čiki," v Praze v r. 1994.

K životnímu jubileu radiotelegrafisty paraskupiny CLAY plk.. v. v. Ing. Čestmíra Šikoly

V noci z 12. na 13.dubna 1941 byli vysazeni mezi obcemi Mysločovice a Hostišová na Moravě tři parašutisté, vojáci Čs. samostatné obrněné brigády ve Velké Británii, čtyři aspiranti Antonín Bartoš (velitel, 33 let), Jiří Štokman (šifrant, 23 let) a Čestmír Šikola (radiotelegrafista, 24 let).

Muži paraskupiny s kódovým označením CLAY a s radiostanicí s krycím jménem EVA, měli za úkol získávat na území okupované ČSR zpravodajské informace a organizovat protinacistický odboj v oblasti vých.Moravy. Krátce po seskoku se jim podařilo najít ochotné pomocníky a spolupracovníky, ve stanoveném termínu navázat radiové spojení s Vojenskou rádiovou ústřednou na území Británie a postupně splnit uložené úkoly. Nebylo jejich vinou, že se jim nepodařilo splnit to, oč nejvíce usilovali jejich spolupracovníci z domácího odboje - získat od Spojenců zbraně. I přesto patřila CLAY mezi nejúspěšnější operace zpravodajského odboru londýnského MNO v letech druhé světové války. Na vynikajících výsledcích paraskupiny se výrazně podílel její radiotelegrafista, plk. v.v. Ing. Čestmír Šikola, který se 28. listopadu 1999 dožívá osmdesáti let. Narodil se v Mukařově na Jablonecku v rodině učitele české menšinové školy. Po absolvování gymnázia v Turnově byl přijat ke studiu na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze. 17. listopadu 1939 zde na vlastní kůži zažil nacistické násilí a rozhodl se mu vzdorovat. Lstí unikl transportu do koncentráku, aby 5. ledna 1940 odešel do zahraničí. Trnitými cestami přes Slovensko, Maďarsko, Jugoslávii, Turecko a Sýrii se dostal do čs. tábora Agde ve Francii, kde byl 6. března prezentován pod krycím číslem F 2266 a přidělen ke spojovací četě 2. pěšího pluku. Zúčastnil se bojové činnosti pluku po napadení Francie nacisty, po její kapitulaci se přeplavil se zbytky čs. jednotek do Británie. Zde absolvoval v roce 1941 školu pro důstojníky v záloze, začátkem roku 1942 byl vybrán již jako četař - aspirant pro plnění zvláštních úkolů na území okupované republiky. Od 1.března do 30.května 1942 absolvoval s výtečným výsledkem základní para-kurs a speciální výcvik telegrafistů, po té byl zařazen do jedné ze tří neuskutečněných operací na listopad-prosinec 1942. Stal se pomocným instruktorem pro spojení, s ostatními členy již zformované skupiny absolvoval další zdokonalovací kursy, konspirativní a spojovací cvičení v Londýně a ve Skotsku. K 1. říjnu 1943 přemístil zpravodajský odbor celou skupinu na vyčkávací stanici a 24. října ji odeslal lodí přes Alžír do jižní Itálie. Z italské základny odletěla skupina 12.dubna 1944 na území okupované republiky.

Českou výcvikovou stanici opouštěl Čestmír Šikola s vynikajícím posouzením dosažených výsledků. Písmen Morseovy abecedy přijímal 120 za minutu, číslice přijímal 100 znaků za minutu. Písmena dokázal vysílat tempem 120 znaků,číslice pak tempem 80 znaků za minutu. Dosáhl výtečných výsledků ve znalosti radiotelegrafní manipulace,Q-kódů a obsluze přístrojů. Výtečně zvládl teoretické základy elektro- i radiotechniky. S ostatními členy skupiny dokázal spolupracovat s plným porozuměním. Tomuto hodnocení nezůstal nic dlužen ani při praktickém vedení radiového provozu z území okupované republiky. S vědomím, že pracuje s méně výkonným zařízením,snažil se během relací odzkoušet optimální kmitočty vlastní i protějšku. Po uplynutí prvních dvou měsíců vedl provoz většinou bez volacích znaků, ústřednu volal jen vysláním řady písmen "V". Pozorně registroval a posléze předal do Británie obsáhlým telegramem taktické i technické poznatky z provozu.

V údobí již upevněného spojení široce využíval k vedení provozu všechny použitelné kmitočty,během relace je většinou také střídal v závislosti na slyšitelnosti a na množství telegramů, které měl k odeslání. Svému protějšku v Británii, rotmistru Retichovi,způsobil nemálo pěrných chvil, neboť signály EVY z řady objektivních důvodů nepatřily k nejsilnějším. Přesto uskutečnil od zahájení spojení 30. dubna 1944 do 31.března 1945 nejméně 119 oboustranných relací, při kterých"byl na klíči" /jen vysílal/ plných 130 hodin. Po tuto dobu vyslal ústředně nejméně 872 telegramů, což představuje na 123 stran standartně psaného strojopisu. Z rádiové ústředny přijal kolem 300 depeší /asi 43 strojopisných stran/. Výraznějších provozních výsledků dosáhli jen operátoři stanic domácího odboje SPARTA v letech 1940-1941 a četař Jiří Potůček,radiotelegrafista paraskupiny SILVER A v roce 1942. Nejintenzivější provoz vedl Šikola v říjnu 1944, když od 2.10. do 30.10. uskutečnil 19 oboustranných relací,při nichž vyslal 225 telegramů a 25 telegramů přijal. Jen vyslání uvedeného množství depeší reprezentuje nejméně 32 stran strojopisu a 24 hodin vysílacího času v podmínkách akutního a permanentního ohrožení. Jak velkou zátěž fyzickou a psychickou uvedená čísla představují se můžeme jenom domýšlet. Morální vlastnosti, kterými byl obdařen radiotelegrafista skupiny CLAY,můžeme jen obdivovat.

Čestmír Šikola byl za činy,kterými přispěl k národnímu osvobození,vyznamenán dvěma Válečnými kříži 1939, medailemi Za chrabrost, Za zásluhy 1.stupně a Pamětní medailí. Po skončení války se stal vojákem z povolání,ale již na podzim 1948 byl z armády vyhozen a 21.dubna 1949 zatčen. Vrchní vojenský soud ho poslal 18.června 1949 /ta ironie! - v den výročí boje jeho druhů,parašutistů, v kostele v Resslově ulici v Praze/ na dva a půl roku do těžkého žaláře. Poznal věznice v Bratislavě a v Opavě. Z vězení byl propuštěn v říjnu 1951, potom pracoval na opravě železničního tunelu, jako technolog v keramičce a ve Výzkumném ústavu skla a bižutérie v Jablonci nad Nisou. Bylo mu povoleno dálkově studovat Vysokou školu chemicko-technologickou, kde v roce 1963 promoval. 4.října 1990 přijal prezident republiky předchozím totalitním režimem pronásledované a neuznávané válečné parašutisty ze západu. Mezi nimi i Čestmíra Šikolu. 28.října 1997 ho vyznamenal medailí Za hrdinství.

Adresa autora: Vítězslav Hanák, plk.v.v.,Svat.Čecha 586, 551 01 Jaroměř.

O skautech

Nedávno byla slavnostně otevřena skautská klubovna "Rotunda" v Šimkových sadech v Hradci Králové. Budovu v desolátním stavu dostali skauti do pronájmu od města v r.1996 a bylo jim jasné,že je třeba větších nákladů,aby byla vevnitř i zvenku obnovena. Díky br.Zd.Kovaříkovi,který vzal na svá bedra "papírování" a štědrým dárcům /min.školství,město,okres a j./ byla přestavba dokončena v srpnu 99. Na Na obrázku je při projevu primátor města Oldřich Vlasák, za ním Pavel Bradík z Okr.úřadu, po jeho levici biskup Dominik Duka, pak Zdeněk Kovařík a arcibiskup /a býv.skaut/Jan Otčenášek. Ve středisku skautují 2 smečky vlčat, jeden roj světlušek, jeden chlapecký oddíl,2 sdružení roverů a rangers a 2 oddíly oldskautů. Všichni se snaží sehnat peníze na zbývající dluh,který činí něco přes 100.000 Kč. Snímek nám zaslala Petra Školoudová,Na Kotli 1176, 500 09 Hradec Králové.

Ve Vídni žije bratranec Alfréda Bartoše,velitele SILVER A.--Výbor historické skupiny "Zpravodajská brigáda" udělil Medaili "Pravdou ke svobodě 1939-1999" vydavateli "Kan.Listů". Vyznamenání převzal 1.12.na MO JUDr.Antonín Sum s plnou mocí vyznamenaného. Předsedou Hist. skupiny je MUDr.J. Klika,jeho zást.plk. L.Speychal.

Adr.:Č.Šikola,46-8 31 Malá Skála 95.

BŘASY A SEZEMICE

Městečka Břasy na Rokycansku a Sezemice na Pardubicku jsou sice od sebe vzdálena zhruba 300 km, ale mají mnoho společného. Např. to, že v době okupace řada jejich mladých občanů odešla bojovat za osvobození do zahraničí a jiní se ve značném počtu zapojili do domácího odboje. V paraskupině SILVER A se na padácích společně vrátili Alfréd (Fred) Bartoš ze Sezemic (velitel) a Jiří Potůček Tolar z Břas (radiotelegrafista). Po vysazení pracovali v ilegalitě na Pardubicku a Chrudimsku, jak je to zachyceno v odbojářské historiografii a mezi odbojáři všeobecně známo.

Slabší je to již s povědomím těchto událostí v široké veřejnosti, u mnoha veřejných činitelů a novinářů. Proto si velmi vážíme těch, kteří vždy zůstali věrni odkazu prezidenta Masaryka, pro které pojem VLAST má nejvyšší hodnotu. Takovými jsou, jak jsem je poznal, oba starostové Břas i Sezemic a další představitelé těchto městeček.

Když jsem dostal pozvání do Břas ke vzpomínce 80. výročí narození Jiřího Potůčka, neváhal jsem ani vteřinu, ačkoliv jsem se právě vrátil z mnohaměsíčního pobytu v nemocnici.

Starosta obce Břasy zahájil slavnostní akt přivítáním asi 500 (!) shromážděných občanů a poděkoval všem, kteří přispěli ke zdaru akce. V zápětí nad shromážděním přelétla letadla, aby vzdala hold padlému hrdinovi. Dvě žákyně místní školy přednesly básně a desítka zástupců různých organizací položila k pamětní desce květy. Poté promluvil Josef Šála, spolužák a přítel Jiřího Potůčka, na jeho slova navázal Oldřich Ševčík, předseda ZO ČSBS Sezemice. Nakonec se účastníci zapsali do obecní kroniky, o kterou pečuje J. Šála. Následovalo občerstvení a beseda, v níž jsem vystoupil a připomněl, že také parašutista St. Srazil (skupina ANTIMONY) by se byl dožil letos (5. května) osmdesáti let, ale nikdo si na toto výročí nevzpomněl...

"N.O." FRANTIŠEK ŠEJVL

Pražský "ČIN" vydal pohlednice s razítkem "10 let ve službách skautingu 1989-1999".--Od br.K.Janáčka /582 62 Sobíňov 31/ máme foto tamního Junáckého domova.--Vedoucí Střediska LÍPA v Roztokách je prof.Eva Chrudinová.Přijala od AKIHO návrh,aby se dosud nepojmenovaná chata na sk. rezervaci jmenovala "JIRKA". Středisko má kolem 100 členů. Letní tábory jsou u Č.Bělé /u Havl.Brodu/.--F.Cigánka-ALBATROSA v Přerově navštívil Libor Hoskovec-SÝKORA z USA, rodák brněnský.--Manželé Hnízdílovi v Náchodě jsou všetranně aktivní. 2.oddíl měl na letním táboře hosta:skauta z Kanady. Skauti byli páteří oslav 28.X.--Milena Zítková /338 08 Zbiroh 200/ uvítala článek o účasti skauta Jiřího Bayera v Pražském povstání.--Jiří Krumpholz-JACK uvítal ve Val.Meziříčí návštěvu z Kanady::bratrance J.Sečku z Toronta.--Sk.kroniku v Ledči n.S. vede vzorně Standa Kovařík-SONNY.—K.Kukal ze Švýcar nás opravil:bratr Jana Zemka se jmenoval Antonín, řádovým jménem Jakub.Oba byli vězněni na Mírově.--V č. 10/99 "Zpravodaje města Uh. Hradiště"není ani slovo o místních skautech.Rozpustili se? /To by nerad slyšel dr."Sváťa Tománek z Toronta./ --"L.noviny"měly článek:"Pionýr kontra Skaut,kdo vyhraje válku o přízeň dětí?".Autorem byl P.Frýbort-SWED.--Šéfred."Skautingu"je Marek Bárta,Senovážné nám.24,116 47 Praha 1.Tel.24-102-223.

Z České republiky

Zajímavé publikace z ČR:Fr.Straka:"Kam kráčí Česká Republika?",56 stran. Václav L.Holý:"Vzpomínky 1914-1920",Stopami dějin Náchodska,96 stran. Miloš Ryc: "Zpověd tajemníka",ve službách Dagmar Havlové a Václava Havla,206 stran. V.Frolec:"Slovácko 1905", Ze vzpomínek a fotografií Karla Dvořáka,112 stran. Věra Olivová:"Manipulace s dějinami První republiky",přednášky Společnosti E.Beneše. Mgr.D.Poročková,Z.Prokopová a P.Švecová:"Domácí násilí-záležitost nikoli soukromá",96 stran důležitých informací. M.Hora:"Osobnosti Zlonic",40 stran. Dr.J.Stelnitz:"Ohaři",výcvik,exteriér,plemenitba, 104 strany R.Neugebauer:"Legenda o paní Zdislavě",46 stran.--Kokořínský hrad a okolní přírodní útvary jsou atrakcí pro domácí i turisty.Existuje tam však šokující nedostatek: restaurace "U Grobiána"má hygienická zařízení ze středověku,zcela nedostatečná zvláště pro výpravy školních dětí.—U Pamětní desky obětem komunismu v Ostravě promluvil populární primátor Tošenovský a zazpíval Vysokoškolský pěvecký sbor.

--Letos se přijelo na zámek Líčkov a Galerii Oskara Brázdy podívat víc zahraničních turistů/hlavně ze Švédska/,než kdy před tím. Na adresu těch,kdo by chtěli pomoci rozvíjet hodnoty trvale platné:mohou přispět finančně darem Nadaci,kterou založila Mistrova vdova Marie Brázdová. Bank.spojení:ČS Žatec, č.ú.836954-486/0800. Jinak adresa je:438 01 Liběšice u Žatce. Oskar Brázda se narodil v r.1887 v Pardubicích a zemřel na Líčkově v r.1977.--

"Am.Listy" otiskly "dopis redakci" od J.Lněničky,který uvedl jména nejhorších vyšetřovatelů StB v Pardubicích v 50.letech.Nejsurovější byli: Cihlář,Fára,Červený,Rejman a Zelený. Protože šlo o mladší ročníky,možná,že chodí po městě a jsou rádi,že je nikdo nevolá k zodpovědnosti.--P.Richard Čemus z Říma objevil hrob řecko-kat.biskupa Romži,kterého zavraždila sovětská KGB u Chustu na Podk.Rusi.--"Český Dialog" začal v Praze vycházet dvojjazyčně:česky a anglicky. Šéfred. je Eva Střížovská,propagaci vede Adéla Pánková. --"Rekreaci"pro ženy v Pardubicích v býv.donucovací pracovně popisuje knížka "Láska smrtí nekončí". Pojednává o řádové sestře V.Hasmandové. Narodila se 23.3.1914 v Hušťěnovicích u Velehradu a v Pardubicích byla vězněna 8 let.--Na Krajském soudu v Hradci Kr.byla odhalena deska Obětem násilí M.Mařasovou-Holou/Švýcary/.

V Národním Technickém Muzeu v Praze se těšila letos značné pozornosti publika výstava všech modelů motocyklů JAWA za 70 let existence továrny. Byla tam jedna pravá Zlatá přilba,kombinézy několika vítězů, dokonce i auto JAWA.Vydavatel t.l.podepsal knihu návštěvníků jako příbuzný zakladatele Zbrojovky inž.Františka Janečka.

Velká Javořina,Bílé Karpaty,31.12.98:v mrazu a sněhové vánici v rámci vzájemnosti Slováků a Čechů vystoupili na 970 m vysokou horu, s 300 odvážlivci,i tito dva muži:vlevo dopisovatel "KL" inž.Petr Šuranský z Pozlovic a Mirko Janeček,rodák bratislavský.Byl to zážitek..

Roztoky u Prahy,začátek května 1945; oddíl utvořený z býv.členů "Technické služby" /Technische Nothilfe/ a civilistů. Třetí zleva Fical,5.František Žižka,8.Křepelka, 10.Honza Štrupl; na dvoře restaurace u nádraží,kde byla jednotka TN ubytována. Mají ukořistěné něm.protitankové zbraně. Ke skupině patřil Míla Vraštil,který odjel na pomoc Praze v ukořistěné pancéřové soupravě vlakové a byl v Bubenči zabit v boji. Pocházel ze Žamberka. MJ

Viagra platí i na růže

Praha (klm) - Viagra, přípravek na léčení impotence, může mít příznivý vliv i na růst květin. Povadlé rostliny, kterým se přidá do vody, se mají opět vztyčit. »Pokud kolegové z izraelské Bar Ilanovy univerzity tvrdí, že tři miligramy viagry dokáží snižovat emise plynného hormonu, je možné, že jejím přidáváním ke květinám lze zpomalit jejich stárnutí,« soudí F. Šrámek z Výzkumného ústavu okrasného zahradnictví v Průhonicích. »Viagra je moc drahá. Češi asi budou nadále přidávat k povadlým růžím jiné povzbuzující přípravky – například acylpyrin nebo cukr,« soudí naopak ředitel Pražské botanické zahrady Václav Větvička.

Mobil

FIT-NES TRASOPRD 2000

Také jste si jich už všimli? Asi ano, neboť se důkladně starají o to, aby nebyli přehlédnuti. Důležitě přicházejí do restaurace v době největšího návalu, usednou, rozhlédnou se, zda se na ně všichni dívají, potom vyjmou z náprsní kapsy mobilní telefon a s vážnou tváří začnou vyťukávat na číselníku. Ve stejném počtu případů dochází k opačné situaci. Viděl jsem hrdého majitele mobilu – začátečníka žvýkajícího oběd, když vtom mu v kapse zakvílel telefon. Škoda, že místo svíčkové nejedl vařící polévku. Ale i omáčka na saku a bílé košili působí dekorativně.

Inu, mobil obohatil náš život o zajímavý prvek. Kolegové si telefonují přes stůl; v restauraci vřeštění mobilů přehlušuje vřeštění zpěváků z reprobeden; řidiči automobilů s dětmi v očích šátrají po podlaze; nedávno jsem dokonce viděl ženu s kočárkem, hovořící do telefonu – nemohu bohužel s jistotou tvrdit, že druhý přístroj mělo dítě v zavinovačce. Donedávna jsem mobilidmi opovrhoval, a nevím proč, mě napadl úryvek z jedné dávno zapomenuté knihy: "...všimli jste si někdy bohorové důležitosti pitomců? S jakou obřadností kladou razítko na papír?"

Nyní se vše změnilo. Shlédl jsem totiž televizní reklamu, kde mi na příkladech dokázali, že člověk se mobilem dokáže domluvit v každou hodinu s kanibalem, s eskymákem, s mrožem i marťanem. Člověk bez mobilu vlastně není člověkem. Rozhodl jsem se jít s dobou a nyní mohu s hrdostí prohlásit: "I já již mám mobil."

P. S. Právě teď sedím na WC a mobilem diktuji sekretářce tento článek.

Stanislav PŘIHODA

Odstranění profesora Křivánka - Osud jedné rodiny po „Vítězném únoru"

Jedním z významných osobností Uherského Brodu, jejíž rodinu krutě postihla nechvalná padesátá léta, byl mezi studenty velmi oblíbený profesor latiny a češtiny na místním gymnáziu Karel Křivánek.

Rodák z Prahy, který vystudoval na Univerzitě Karlově klasickou filologii, působil nejprve ve Velkém Meziříčí, v Uh. Brodě začal učit v první polovině dvacátých let. Zapojil se zde s velkým nadšením do veřejné a osvětové činnosti v různých spolcích, především v Sokole.

Po odchodu ředitele Cedivody do výslužby byl v roce 1938 jmenován prozatímním správcem gymnázia, ale po okupaci je z této funkce odvolán, poněvadž byl shledán svobodomyslným politicky nespolehlivou. Jako záložní důstojník se zapojil do vojenské odbojové skupiny, která však v důsledku vlny zatýkání gestapem po čase zanikla. V roce 1943 spolu s Dr. Měšťanem vybudoval novou samostatnou organizaci, která se napojila na parašutistickou skupinu Clay-Eva v roce 1944. Po 2. světové válce se opět stal ředitelem reálného gymnázia, ale v září 1948 byl akčním výborem KSČ, tvořeným čtyřmi profesory gymnázia, této funkce zbaven.

Profesor Křivánek byl ve veřejnosti znám jako zastánce Masarykových demokratických a humanitních ideálů a nekompromisní odpůrce marxismu. Pro tyto postoje se ve svém okolí těšil úcty a vážnosti. Pro představitele tehdejších mocenských struktur se ale pro své názory a členství v západním odboji stal nepohodlným, a tak se stává on i jeho rodina terčem fyzického i psychického nátlaku.

Jeho starší syn Jiří, který absolvoval Vojenskou akademii v Hranicích, schválen připuštěn k závěrečnému vyřazení, byla mu odepřena důstojnická hodnost a z armády byl propuštěn jako vojín. Krátce nato odešel nelegálně do zahraničí, kde vstoupil do americké špionážní služby CIC, aby se tak aktivně podílel na odporu proti komunistické zvůli. Při jedné akci je zatčen a odsouzen k 15 rokům odnětí svobody.

V té době měl být profesor Křivánek přeložen na obecnou školu mimo Uh. Brod. Jeho zdraví však bylo již podlomeno, a tak odešel předčasně do invalidního důchodu. To však režimu nestačilo. Následovalo násilné vystěhování z domu čp. 915 v Uh. Brodě do dvou malých místností bez příslušenství v Nivnici, které proběhlo za zvlášť drastických okolností. Přestože profesor Křivánek ležel ve vysokých horečkách, nebyl povolen ze zdravotních důvodů odklad stěhování. Vojáci položili na nákladní automobil nejprve postel, do ní nemocného, který ani nevěděl, kam ho odvážejí.

V roce 1951 se podařilo synovi Jiřímu uprchnout z jáchymovského koncentračního tábora, ale po půl roce byl znovu zatčen a odsouzen k 25 letům těžkého žaláře. Uvězněn byl v pevnosti Leopoldov.

Tato událost se stává záminkou ke stupňování perzekuce vůči rodině, která se obrátila proti mladšímu synovi Mirkovi, který studoval v té době na právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Nejprve byl vyloučen ze všech vysokých škol, poté byl odveden k útvarům PTP (vojenské pracovní tábory) a nakonec byl zatčen a odsouzen k 7 letům odnětí svobody pro trestný čin velezrady. Trest si odpykával v Jáchymově, kde pracoval za nelidských podmínek jako horník v uranových dolech.

Ale i to bylo představitelům moci ještě málo. Z okresního sekretariátu KSČ přišel příkaz trestně stíhat a odsoudit i Karla a Boženu Křivánkovy. Dne 14.10.1953 byli odsouzeni tzv. Lidovým soudem v Uh. Brodě, ale trest, který nepřesáhl 12 měsíců, již nemuseli nastoupit, protože se na ně vztahovala amnestie vyhlášená nastupujícím prezidentem Zápotockým.

V roce 1957 byl mladší syn Mirko po více než 5 letech podmíněně propuštěn na svobodu. Pracoval v různých dělnických profesích a v roce 1959 se i spolu s rodiči odstěhoval do Vlčnova ve snaze zajistit důstojné a klidné stáří svým rodičům. Pobyt ve Vlčnově přinesl prof. Křivánkovi více pohody a spokojenosti, k čemuž přispěly i občasné návštěvy jeho bývalých žáků a přátel. Vrátil se ke své velké zálibě - poezii. Přeložil moderní francouzské básníky, řeckou klasiku a sám také vytvořil některá díla. Myšlenkami byl ale stále častěji u syna Jiřího. Po 17 letech, v roce 1965, se konečně dočkal jeho návratu, ale dlouho se z něho netěšil. Dojmy z událostí přicházejícího „Pražského jara" jsou příliš silné a jeho zesláblé srdce to neunese. V důsledku náhlé srdeční příhody zemřel v nemocnici v Uh. Hradišti 14. února 1968 ve věku 74 let.

Dovětek:

manželka Božena se 2 roky po smrti manžela nastěhovala zpět do Uh. Brodu, ke kterému nikdy nepřestala mít vřelý vztah a silné pouto.

Syn Jiří založil spolu s bratrem a dalšími politickými vězni K 231 v Uh. Hradišti, podařilo se mu vystudovat dálkově sociologii, ale po ukončení studia v sedmdesátých letech opět nemohl získat odpovídající zaměstnání a pracoval jako dělník v geologickém průzkumu. Dne 3.12.1986 zemřel za neobjasněných okolností v tramvajovém kolejišti v Praze 4 ve věku nedožitých 60 let. Syn Mirko se v roce 1968 stal předsedou ZV ROH ve Slováckých strojírnách v Uh. Brodě, kde pracoval jako dělník. V době normalizace byl znovu vystaven perzekuci, a proto se odstěhoval v roce 1970 do Luhačovic a začal pracovat jako montér v Rudných dolech Jeseník. Od roku 1974 až do důchodu v roce 1990 pracoval ve státních lázních Luhačovice jako skladník a externě jako tlumočník a překladatel v anglickém a německém jazyce. Počátkem roku 1990 byl rehabilitační komisí právnické fakulty UK v Praze rehabilitován a v prosinci téhož roku promován doktorem. V roce 1991 byl spolu s rodiči a bratrem plně soudně rehabilitován. V současné době pracuje jako předseda zlínské pobočky Konfederace politických vězňů ČR a člen rady KPV v Praze.

Jako poněkud zarážející se jeví skutečnost, že ve Sborníku ke 100. výročí založení Gymnázia v Uh. Brodě, který vyšel v roce 1996, nebyli vzpomenuti ani účastníci odboje za 2. světové války, ani ti, kteří se aktivně podíleli na odporu proti komunistickému režimu, kterých nebylo mezi absolventy, studenty i profesory málo. Navíc zde autorka kapitoly o historii uvedla, že v roce 1945 byl pověřen otevřením školy prof. Pavelčík, přestože to byl ve skutečnosti prof. Křivánek, který dal budovu gymnázia do pořádku a otevřel ji. Teprve v roce 1948 byl prof. Křivánek odstraněn a řízení školy se ujal prof. Pavelčík.

B. Smržová (s použitím materiálů JUDr. Mirko Křivánka, kterému touto cestou autorka děkuje za spolupráci)

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Když nedávno bylo na Tajvanu silné zemětřesení,měli jsme obavy, zda tam v tu dobu právě nebyla naše známá krajanská malířka z Francie,nadaná Libuše Šlechtová-Bourgignon. Potkala ji však nedávno jiná kalamita: po pádu na kole měla několik polámaných žeber,natržené šlachy na nohou,odřené koleno.. Už se ale z toho nejhorčího dostává ven.Jinak majitelem známé Šlechtovy restaurace ve Stromovce byl její pradědeček a dědeček s babičkou. Majitelkou nikdy nebyla,ač tam jako dítě vyrostla. Přes Vídeň odešla do ciziny v r.1968.

Jaroslav Cerha působí jako profesor na universitě ve Stockholmu.—Člen Sokola Sydney a býv. representant ČSR v pětiboji,inž.arch.Jožka Košinár, byl Bratislavou jmenován slovenským attaché pro OH v Sydney.--V Trnave oslavil 80.narozeniny býv.profesor Gregoriánskej univ.v Římě a hlava slovenských juzuitů v zahraničí,dr.Felix Litva. Působil v Cambridge,Ont.--Britové si chválí Škodu Felicii. Jezdí jich tam dnes na 60.000. Na 2.místě je Subaru Imprenza.—Podle rozhodnutí parlamentu SR je 28.říjen Památným dnem.--L.Šlechtová nám z Francie poslala články o A.Denisovi a gen.M.R.Štefánikovi.--"Vid.Svob. Listy" rediguje dobře Jindra Brázdil.--Podle M.Skocha /Venezuela/ zázračným lékem na nemoce je šťáva Noni z ovoce Morinda Citrofolia Rubiaceae na Tahiti. --Dr.Jan Lang oslavil v Londýně "80".Je neúnavný i dnes.--Vlasta a Jožka Švehlákovi z Adelaide,SA byli v Praze a nikdo je neokradl.--Red."České Besedy",měsíčníku Čechů,Moravanů a Slezanů na Slovensku,Mgr.H. Míčkufová,si povšimla,že v několika zemích ve světě mají Češi a Slováci stále jednotné krajanské organizace.--Vlad.Šetina /Frankfurt/M./ nám poslal dva cestopisy z návštěv ČR,spojené se zajímavými lidmi a s historií.Pochází z vých.Čech.--Novým majitelem plzeňského Prazdroje se staly Jihoafrické Pivovary SAB. --Slovensko umožňuje nyní Čechům tam usazeným obnovení českého občanství.--List býv.pol.vězňů z 50.let "Mukl" rediguje ve Švýcarsku Eugen Hoffmann.--Největší líhně kuřat v Israeli má Bedřich Bachner,pův.z Ostravy. Žije v osadě Moledet.--Podle "Rovnosti"potřebují občané Austrálie visum do ČR.Při hlášení na Cizinecké Policii v Brně je třeba mít značnou dávku trpělivosti:úřednice jsou neochotné.--Jan Polínek oslaví v lednu 2000 už "78".Líbil se mu vtip o ševci z Mukačeva. Podporuje Libri Prohibiti a Jiřího Gruntoráda.--Neteř býv.čs.ministra zdravotnictví A.Procházky,Ludmila Řezníčková/ročník 27/, žije v Kojetíně.Dr. Helenu Koželuhovou-Procházkovou zas pamatují v Roztokách u Prahy. Oba manželé zemřeli v USA.--Poslední "Polygon" ze Švýcar měl 72 stran zajímavého čtení.Šéfredaktorem je Ladislav J.Beran,plný energie.

Mezi těmi,kteří v květnu a červnu 1948,t.j. před 51ti lety, jako exulanti opouštěli rodnou vlast,byla také rodina divadelního ředitele Františka Bílka,první vpravo. Syn slavného českého sochaře Mistra Františka Bílka, těšil se "mladý" Bílek pro svůj demokratický postoj už před únorem 1948 pozornosti čs. komunistů,včetně samotného "rudého dědy"Zd. Nejedlého. František Bílek ml. pracoval ve funkci divadelního ředitele v Českých Budějovicích a později založil a řídil "Pošumavské oblastní divadlo" v Klatovech. Po komunistickém puči se hlava rodiny rozhodla,že mu a jeho rodině doma "pšenice nepokvete",shromáždili se v osadě Branka,v obci Jalový Dvůr /okres Tachov/ a dne 27.června 1848 celá pětičlenná rodina překročila hranice do americké zóny Německa. Naše foto je z r.1942 a jsou na něm zleva: paní Růžena Bílková,roz.Tůmová /21.11.1907-14.9. 1966/, František Ant.Bílek /nar.29.3.1932, dnes lékař v Uruguayi/, Alena Bílková /nar. 26.11.1933,zemřela 14.9.1999 v USA/ a Zdeněk Pavel Bílek /12.11.1935-15.3.1977/. Životní data Františka Bílka ml.: nar.se 14.4. 1907 a zemřel 15.8.1977 v Colonia Valdense v Uruguayi, kde užíval pseudonym Petr Klazar. Nedožil se obnovení svobody doma..

NAŠI V USA

Z pětičlenné rodiny Fr.Bílka ml. /viz foto rodiny na této stránce/ žije již jen jeho syn,MUDr.Fr.Bílek s rodinou v Uruguayi. Alena Bílková,ročník 1933,žila od konce 60.let v Chicagu,pochovala dva manžele,zasnoubila se s Jaromírem Zástěrou,ale po jeho smrti zůstala sama.V restituci dostala galerii Mistra Bílka v Chýnově a darovala ji Galerii města Prahy.Její žádost o vrácení Bílkovy vily v Praze,kde jako dítě vyrůstala,se zdála být na dobré cestě,ale advokátní a j.výlohy jí způsobily starosti a jistě nepřispěly k jejímu zdravotnímu stavu.Zemřela opuštěná po srdečním záchvatu. V mládí skautovala a během exilu přispívala do skautských rubrik krajanských listů ve světě,včetně "Nového domova".-- Z Houstonu,TX navštívila redakci "Č.dialogu" May Kainerová. Její dědeček pocházel z Horní Čermné.--Svět.kongres SVU bude 9.-13.srpna 2000 ve Washingtonu,DC.Svolává jej předseda Míla Rechcígl.--V Kalifornii zemřel novinář poúnorové vlny Josef Pejskar,86,známý v RFE pod pseudonymem "Jožka Péro".--Zd.Mahler natočil v Praze znamenité TV pořady o katedrále sv.Víta,o TGM a Ant.Dvořákovi. Všechny videokasety mají např.Zátkovi v Oakville,Ont.--Clinton pozval Miloše Zemana do USA.--Tramvaje Astra z plzeňské Škodovky jezdí v Portlandu,OR a v Tacomě,WA.Jsou nízkopodlažní.--V Santa Monica,CA žije Jan Filípek,býv.osobní tajemník dr.L.Feierabenda./Viz foto níže./--Krajanská kat.farnost v Chicagu má nového pastýře /P.Dušana Halíka z Brna/,ale Otec Vít pomáhá s "Hlasem národa".--"Věstník Čs.národní rady americké"přinesl zajímavý článek o tajných poradách mezi švédskou hraběnkou Amelií Posse a dr.Miladou Horákovou, než byla Horáková 27.6.1950 komunisty popravena.--Columbia U. vydala zajímavou knihu "Vampires in the Carpathians".Je k dostání za $ 27:50 na adrese:Carpatho-Rusyn Res.Center,7380 SW 86 Lane,Ocala,FL.34476-7006,USA.--Kobeřice na Hlučínsku se těžko loučily se svým p.farářem Ant.Kocúrkem,který odletěl sloužit kat.krajanům v New Yorku.--Am.malíř českého původu Kristian Kodet,vystavoval v Uh.Hradišti.--

Washington,18.července 1969: zleva-býv.čs.ministr financí dr.Ladislav Feierabend a čs.ministr výživy do února 1948 Václav Majer s dcerou.

Býv.tramp Josef Kubas-Pepek,91,usazený od r.1945 v Kalifornii,navštívil býv.tábořiště na březích Vltavy u Č.Krumlova.Užasl,když pro 400 vodáků bylo k dispozici jen 5 kadibudek.--Postonávají a mezi krajany nechodí J.Gabriny,Čestmír Ješina a Z. Rakušan,všichni z okolí Washingtonu,DC.--Waldemar Matuška,res.Floridy, podepisoval v Brně svou knihu"Tisíc mil ...".--Firma "Student Agency" otevřela kanceláře v Praze,Brně a v Ostravě, nabízí"Au-pair v USA" a dala do novin v ČR lákavé inzeráty,které nevyžadují zálohu.--Jiřina Fuchsová dostala v LA do ruky knížku "Amerika-můj nový domov" z pera brněnského autora Jana A.Krysteka,Vrchlického sad 2, 602 00 Brno.Tvrdí,že obsah je "nepředsudečný"/nové slovo?/.--Očekává se,že býv.český ministr zemědělství J.Lux se po zdařilé operaci zdrží v Seattle,WA asi 6 měsíců.--J.Hanáková se z ČR přestěhovala na Floridu a napsala pro"Am.listy" článek"Amerika také není ráj".Vadí jí např.že rodiče chodí kolem půlnoci nakupovat do supermarketu s malými dětmi.-- Jan Kuncíř má novou adresu:c/o Norway Rehab.and Living Center,Marion Ave.,Norway,ME 04268,USA. Uvítá barevné pohlednice odkudkoliv.Pracoval delší dobu pro dr.Papánka a AFCR ve Vídni.--Věra Doll,roz.Hodková,má novou adresu: RR2,Box 4930 Eames Rd.,Winslow,ME 04901-9660.--Podle P. Raichla z Oregonu je jeho rodiště Skůry u Velvar,nikoliv u Kralup.--Josef Mašín z Kal.se soudí s firmou Pfizer ohledně antibiotika "Trovan".--V Muzeu v Cedar Rapids,Iowa přednášel nedávno velvyslanec SR Martin Butora.--Přátele v Torontě navštívil zubní lékař dr.Stan.Bohoněk z Westlake,Ohio.--Radní v Uh.Brodě udělili zakázku ve výši 99.000 am.dolarů paní M. Allbrightové. Má jít o nové rodinné sídlo,kde mohou bydlet vnučky paní ministryně. Radním v Uh.Hradišti ujel autobus?

Old West Stamp Shop
Established 1953
Complete Line of Philatelic Supplies
TONY & CECIL CIFKA
Room 233 University Bldg (303) 629-5182
910 16th Street Denver, Colo 80202

Za Karolem Belákem (1919-1999)

V úterý 14. září zemřel v Kalifornii slovenský žurnalista Karol Belák-Berger. Bylo mu 80 let.

Karol Belák patřil mezi výrazné postavy poúnorového exilu a české a slovenské veřejnosti doma a na Západě býval nejvíce znám jako vedoucí redaktor rozhlasové stanice Svobodná Evropa.Pracoval v ní od samého začátku v listopadu 1950. Jeho nesčetné působivé úvahy a komentáře, vysílané pod pseudonymem Jozef Lehota, patřily k nejvíce poslouchaným programům československé sekce SE.

Když nastupoval do této funkce, která se měla stát jeho celoživotní dráhou, mohl se však již prokázat značnou novinářskou zkušeností. Od konce druhé světové války až do únorového puče byl šéfredaktorem slovenské revue *Nová generace*, vydávané v Bratislavě. Později v exilu byl odpovědným redaktorem měsíčníku *Skutečnost*, založeného na konci čtyřicátých let skupinou mladých českých a slovenských intelektuálů v Ženevě. *Skutečnost* vycházela později v Paříži a v Londýně. Vybrané příspěvky, tedy jakýsi „reader" ze *Skutečnosti*, publikované v angličtině a němčině, upoutaly tehdy pozornost řady západoevropských osobností, mezi nimi i britského filosofa Bertranda Russella.

Karol Belák byl nesmlouvavý demokrat, odchovaný tradicemi první Československé republiky, Masarykův stoupenec, který si plně osvojil jeho přístup k otázkám politické filosofie a sociální etiky.

Byl také přesvědčený Čechoslovák, ale nešlo mu o pouhé zachování geopolitické entity Československa. První republiku, v jejíž obnovu doufal, nazíral především jako pozoruhodný experiment v oboru demokratické státní organizace, který měl obě ma zúčastněným národům dodat kolektivní identitu ve formě politické, nikoli kmenové, příslušnosti a pomoci jim tak – na prvním místě Slovákům – překonat zužující perspektivu nacionalismu, charakteristickou pro celou střední Evropu.

Za svého života byl ovšem nejednou svědkem dočasných porážek idejí, ke kterým se hlásil. Imposantní triumf věci, za kterou po více než jednu celou lidskou generaci bojoval na vlnách Svobodné Evropy – pád komunistické totality mu zkalil rozpad Československa o tři léta později. Nepřestal však obětavě usilovat o zachování vzájemnosti a soudržnosti českých a slovenských demokratů ani po zániku společného státu. Působil jako pravidelný přispěvatel časopisu *Mosty*, kde našel řadu sprízněných myslí.

Karol Belák odešel ve chvíli, kdy postkomunistický transformační proces v jeho někdejším domově je vystaven v mnohém ohledu vážným zkouškám. Kdyby mu to osud byl dopřál, mohl svým dílem přispět k jejich překonání.

Jeho smrt je citelnou ztrátou pro věc české a slovenské demokracie

"Am.Listy" ZDENĚK SUDA

Měsíčník moravského humoru a srandy.
"TRNKY-BRNKY",Box 55
763 12 Vizovice, ČR.
US$10 za rok..